

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO
postmottak@kd.dep.no

Oslo; 31. Januar 2012

Høringsuttalelse – forslag til lov og forskrift om bruk av offentlig tilskudd og foreldrebetaling i ikke-kommunale barnehager

Det vises til Kunnskapsdepartementets høringsnotat om ovennevnte sak. Idrettsbarnehage AS avgir med dette sin høringsuttalelse til saken.

1. Litt om Idrettsbarnehage AS

Idrettsbarnehage AS driver i dag 7 barnehager i 5 norske kommune. Samlet sett tilbyr vi ca 500 heldags plasser.

Vår grunnleggende idé er å lære barna sunne vaner i forhold til bevegelse og kosthold. Vi vet at det er større sannsynlighet for at en sunn livsstil videreføres også i voksen alder når den tilvennes i ung alder.

Idrettsbarnehage er først og fremst ordinær barnehage, men vi vektlegger altså en helsefremmende livsstil.

Vi tilstreber å levere et barnehagetilbud av svært høy kvalitet, noe som avspeiler seg både i bygg, mat og det pedagogiske tilbudet. Vi tror at fokus på kvalitet på sikt er lønnsomt ikke minst i forhold til å rekruttere og beholde kvalifiserte ansatte. Vi har eksempelvis svært lavt sykefravær og liten turnover blant personalet.

Som et eksempel nevner vi at alle måltider i Idrettsbarnehage inneholder både frukt og grønnsaker. Barna får variert frokost. Varm lunsj / middag. Om ettermiddagen serveres grove rundstykker som vi baker selv. Alle barnehagene våre har fagutdannet kokk og vi samarbeider med universitets- og høyskolemiljøer innen ernæring. Våre barnehager bygges med en liten gymsal og med eget storkjøkken.

Vi legger stor vekt på solid faglig og pedagogisk forankring og samarbeider derfor med ulike universitets og høyskolemiljøer for å sikre et best mulig tilbud til barna.

Mer informasjon om Idrettsbarnehage finnes på våre hjemmesider: www.idrettsbarnehage.no

2. Nærmere om private barnehagers betydning for målet om full barnehagedekning

Forslaget som ble sendt ut på høring senhøstes 2011, innebærer en klar forbedring i forhold til de regelendinger departementet sist gang sendte på høring med høringsfrist sommeren 2010.

Idrettsbarnehage mener at departementets utgangspunkt om at offentlig støtte og foreldrebetaling til barnehager skal komme barna til gode er så selvsagt at det virker unødvendig å lovfeste dette. Barnehageloven inneholder allerede i dag lov hjemmel for tilsyn og kontroll. Denne hjemmelen bør benyttes mer aktivt enn i dag.

Vi slutter oss selvsagt fullt og helt til at det offentlige skal stille krav til at offentlige bevilgninger benyttes i tråd med forutsetningene. Denne forutsetningen bør imidlertid være like selvsagt både for offentlig eide barnehager som andre barnehager.

www.idrettsbarnehage.no

Norge har hatt en formidabel satsning på barnehagebygging de senere årene, noe som gjør at de aller fleste som ønsker seg en barnehageplass i dag får et slikt tilbud. Siden 2003 har ca 40 % av de nye barnehageplassene som er etablert, blitt etablert i private barnehager. Uten innsatsen fra private krefter ville det ikke vært mulig å innfri målet om full barnehagedekning.

Mange av de private barnehagene er små enkeltstående enheter. Rammeverket omkring driften er allerede i dag komplisert. Man bør derfor være tilbakeholdende med å innføre nye byråkratiske rapporteringsordninger som vil virke kompliserende og fordyrende og som i seg selv kan bidra til å trekke oppmerksomheten bort fra selve barnehagedriften.

Et betydelig antall private barnehager er organisert som aksjeselskaper. I aksjelovgivningen stilles det allerede i dag en rekke krav i forhold til overføring av verdier, uttak av utbytte, regnskapsførsel, revisjon o.s.v. Aksjeselskapsformen er en organisasjonsform som koster mer enn enkelte andre organiseringsformer eksempelvis enkeltmannsforetak, men organisasjonsformen sikrer klare rammer for driften og klargjør ansvar for eiere og styremedlemmer. Selskapsformen sikrer også en oversiktlig regnskapsførsel. Dette taler for at private barnehager primært bør organiseres som aksjeselskaper.

I et slikt perspektiv ville det vært en fordel om private barnehager var organisert som aksjeselskap. I tilfelle ville de ordningene som foreslås i høringsnotatet bli overflødige.

Et annet stort problem er at tilskuddene avklares for sent (september/oktober), videre at tilskuddsordningen ikke virker etter hensikten. En rekke kommuner benytter ikke reelle kostnader ved fastleggelse av ramme for tilskuddene. Praktiseringen gir liten forutsigbarhet, og dermed blir økonomistyringen unødvendig vanskelig.

Vi vil også påpeke at de private barnehagene spiller en viktig rolle i forhold til å sikre mangfold i tilbudet, selv om de selvsagt er bundet av lovverket og rammeplanen bør det være et spillerom. For rigide rapporteringsordninger vil kunne begrense dette spillerommet og gå utover mangfoldet, noe både barn, foresatte og samfunnet vil tape på.

3. Kvalitet i barnehagetilbudet

Etter at målet om full barnehagedekning nå er i ferd med å bli nådd, er Regjeringens neste ambisjon å utvikle kvaliteten i tilbudet. Dette er etter vårt syn et svært gledelig og helt riktig neste skritt i den nasjonale barnehagepolitikken.

Hva myndighetene mener med kvalitet er imidlertid pr i dag uklart. Idrettsbarnehager mener det ville vært mer naturlig å styre barnehagene gjennom å stille klare krav til hva det offentlige forventer å få igjen for bevilgningene enn å ha et fokus på at private barnehager ikke skal tjene for mye penger på virksomheten sin. Realiteten er at ca en tredjedel av de private barnehagene går med underskudd i følge departementets egne opplysninger.

Sentrale elementer i kvalitetsdiskusjonene bør være krav til HMS og arbeidsmiljø. I dag er dette områder barnehager kan prioritere *ned* for å øke sine overskudd. Dette synes vi er beklagelig. Tilskuddene tar i dag heller ikke hensyn til kvaliteten på bygningsmassen. Også dette mener vi er uheldig.

Etter vårt syn vil en oppmerksomhet på leveransen kunne stimulere til effektiv drift og samfunnsøkonomisk rasjonell bruk av bevilgninger og personell. Kvalitetskrav vil eksempelvis kunne stilles i forbindelse med de årlige tildelingene samt gjennom nasjonale minstekrav til kvalitet. Kvalitetskravene bør være de samme overfor alle barnehager.

4. Særlig om kapitaltilskuddet

I forbindelse med behandlingen av forskriften om økonomisk likebehandling av kommunale og ikke-kommunale barnehager ble det lovet at man skulle se nærmere på håndteringen av kapitaltilskuddet. For barnehager med nybygg, er gjennomsnittstilskuddet gjennomgående for lavt til å dekke kostnadene for barnehager som også skal finansiere nybygg.

Etter at kommunene overtok finansieringsansvaret for de ikke-kommunale barnehagene har det oppstått nye forskjeller mellom private og kommunale barnehager. Eksempelvis er det i flere tilfeller slik at kommunale barnehager, i motsetning til private, slipper å betale husleie, strøm, forsikringer, vaktmestertjenester mv. Det sier seg selv at dette er forhold som forsterker forskjellene mellom kommunale og private barnehager.

En annen åpenbar skjevhet er det faktum at familiebarnehager får høyere kapitaltilskudd enn ordinære barnehager. Forutsetningen er jo at familiebarnehager skal drives i initiativtakerens hjem. Behovet for kapitaltilskudd blir naturlig nok lavere i slike tilfeller enn i de tilfellene hvor det er nødvendig å bygge nytt. Flere medieoppslag knyttet til urimelige fortjenester knytter seg nettopp til familiebarnehager. En revisjon av regelverket knyttet til kapitaltilskudd ville sannsynligvis bidra til å fjerne noen av skjevhetene i dagens system.

I kjølvannet av de nye forskjellene som har oppstått mellom private og kommunale barnehager etter at kommunene overtok finansieringsansvaret, har behovet for å få en snarlig avklaring på håndteringen av kapitaltilskuddet blitt prekær. Denne utfordringen er dessverre ikke avklart i høringsnotatet noe som også er en betydelig svakhet ved de foreslåtte reglene. Dette må finne sin løsning for at man skal kunne snakke om en reell likebehandling mellom private og offentlige barnehager.

Med vennlig hilsen
Idrettsbarnehage AS

Beate Amdahl Skorpen
Gründer og konseptutvikler
beate@idrettsbarnehage.no